

Jaarwerkplan 2007 Sector Archieven

Erfgoedinspectie / Archieven

December 2006

Inhoud

1	Inleiding	5
2	Het toezicht	7
2.1	Kader, motief en aard van het toezicht	7
2.2	Context	8
2.3	Het domein	8
2.4	Actuele ontwikkelingen	9
2.5	Strategie	10
2.6	Prioriteiten	12
3	Programma 2007	15
3.1	Monitoring	15
3.2	Voorlichting	15
3.3	Inspecties	15
3.4	Jaarlijks verslag	16
3.5	Contacten met het veld	16
3.6	Niet geprogrammeerde prioriteiten	16
4	Organisatie	19
4.1	Capaciteit	19
4.2	Professionaliteit	19
4.3	Instrumentontwikkeling	20
4.4	Kwaliteitszorg	20
4.5	Samenwerking	21
	Bijlagen	23
A	Productbegroting	25
B	Risicogebieden, voorgenomen acties, beoogde effecten	27

De sector Archieven houdt toezicht op de vorming en op het beheer en behoud van de archieven van de centrale overheid. Grondslag voor dit toezicht is de Archiefwet 1995. De sector Archieven toetst de registratie, toegankelijkheid, veilige en duurzame opslag, selectie en vernietiging van archiefstukken. De sector inspecteert ook of de archieven die voor blijvende bewaring geselecteerd zijn, adequaat worden bewerkt en als erfgoed naar de openbare archieven worden overgebracht. Daarmee wil de inspectie een bijdrage leveren aan de verbetering van de kwaliteit van de informatievoorziening van de overheid en aan het veilig stellen van overheidsarchieven als erfgoed.

De inspectie programmeert op basis van risico's. In oktober 2006 stelde de sector de risicoanalyse op voor 2007 (zie apart document). Op basis daarvan geven we in dit werkplan de prioriteiten voor 2007 aan alsmede de strategie die wij daarbij volgen. Wij werken dit uit in een concreet programma. Het werkplan kan onafhankelijk van de risicoanalyse worden gelezen.

Het werkplan is als volgt ingedeeld. In hoofdstuk 2 geven we de belangrijkste kenmerken en uitgangspunten bij het toezicht. In hoofdstuk 3 werken wij het programma voor 2007 uit. Hoofdstuk 4 gaat in op de organisatie van het toezicht. De bijlage bevat een productbegroting voor 2007.

2.1 Kader, motief en aard van het toezicht

De sector Archieven is belast met het toezicht op de naleving van de Archiefwetgeving door de organen van de centrale overheid. Object van toezicht is geen erfgoed maar documentaire neerslag van overheidshandelen dat potentieel erfgoed oplevert. De belangen van het erfgoed (openbaarheid op langere termijn, cultuurparticipatie) zijn ingebed in een groter geheel, nl. de informatievoorziening als ondersteunend proces voor het goed functioneren van overheid en democratie. Die belangen zijn verankerd in de Archiefwetgeving. Het toezicht is gericht op het waarborgen van die belangen door toe te zien op de naleving van de archiefwettelijke eisen door de organen van de centrale overheid.

Het toezicht richt zich op het gehele proces van archiveren bij overheidsorganisaties vanaf de creatie of ontvangst van documenten tot en met het moment van overbrenging naar een archiefbewaarplaats of vernietiging. Als instrumentarium zet de sector een combinatie in van monitoring, voorlichting, onderzoek en inspectie.

De vorm van het toezicht past niet één op één in het model nalevingstoezicht, uitvoeringstoezicht, interbestuurlijk toezicht zoals door het Kabinet onderscheiden². Het dichtst bij komt nalevingstoezicht maar dan op overheidsorganen, waarbij de inspectie een signalerende taak heeft en zelf niet over handhavingsbevoegdheden beschikt. De Archiefwet geeft de minister een specifieke bevoegdheid in de handhaving: de aanwijzingsbevoegdheid en bestuursdwang. Die bevoegdheid ligt in het verlengde van de signaleringsfunctie van de sector Archieven. Wij herhalen onze wens dat het dringend gewenst is dat het departement een sanctiebeleid vaststelt.

Selectief of proportioneel toezicht is één van de zes principes voor goed toezicht die het Kabinet heeft geformuleerd³. Kernwoorden daarin zijn: efficiënt en effectief toezicht door afweging van risico's, kosten en baten, leidend tot een afgewogen keuze in toezichtobjecten, doelen, methoden en capaciteit. Dat leidt tot een inspectieprogramma dat zich richt op de grootste risico's en waarin vorm, inhoud en frequentie van het toezicht kan variëren. Risicoanalyse is het instrument om tot een verantwoorde keuze te komen.

Het ministerie heeft het voornemen in 2007 onderzoek te starten naar de noodzaak tot herziening van wet- en regelgeving. Aanleiding daartoe is het gegeven dat de huidige regelgeving niet voldoende op de digitale informatiehuishouding van de overheid is

¹ Paragraaf 1 en 2 zijn ontleend aan de risicoanalyse van de sector archieven voor 2007

² Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties, *Minder last, meer effect. Zes principes van goed toezicht. Kaderstellende visie op toezicht 2005*, Den Haag 2005.

³ *Kaderstellende visie op toezicht 2005*, Den Haag 2005, pag. 35.

toegesneden en algemene eisen aan het zgn. records management onvoldoende zijn uitgewerkt. Daarnaast speelt als knelpunt dat de verschillende wetten en regels op het terrein van de informatievoorziening onvoldoende onderlinge consistentie hebben, hetgeen in de praktijk tot onduidelijkheden in naleving leidt. De inspectie zal haar deskundigheid en praktijkervaring bij dit onderzoek beschikbaar stellen. Inmiddels heeft het departement in 2006 een overleg gestart met onder meer de inspectie om in kaart te brengen welke kleinere en praktische aanpassingen in de regelgeving gewenst zijn.

Meer specifiek worden bij het principe van selectiviteit mede betrokken de mate waarin risico's geaccepteerd worden, de positie die het toezicht inneemt in een bredere set van checks and balances, en de mate waarin de risico's kunnen worden verkleind als gevolg van het optreden van het toezicht.

2.2 Context

De minister OCW heeft een generale verantwoordelijkheid voor de functies van archieven (bestuurlijk-administratieve functie, openbaarheid en erfgoed) en een specifieke voor wat betreft de zorg van de archiefbescheiden die in een rijksarchiefbewaarplaats berusten. Deze verantwoordelijkheid is vormgegeven in de Archiefwet 1995. Hoewel de Archiefwet één verantwoordelijke minister aanwijst, valt het beleid bij de centrale overheid niet exclusief onder één minister. De minister van Bestuurlijke Vernieuwing en Koninkrijksrelaties is als coördinerend ministerie van het openbaar bestuur verantwoordelijk voor de informatievoorziening in brede zin. Er is onvoldoende mogelijkheid om in de voorkant van het proces in te grijpen, anders dan via het signalerend toezicht en de archiefwettelijke sanctiemogelijkheden van de minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap (aanwijzing en bestuursdwang). Een en ander vergt een grote mate van afstemming tussen beide ministeries waar het om toezicht- en beleidsinterventie gaat.

Belanghebbenden zijn zowel de organen van de centrale overheid als de burger (als staatsburger, als afhankelijke burger en als klant). In toenemende mate gaan marktpartijen een rol spelen, met name waar het gaat om het uitbesteden van diensten en het faciliteren van archiefruimten.

2.3 Het domein

Het veld waarover de Sector Archieven toezicht houdt bestaat uit de Hoge Colleges van Staat, de departementen inclusief buitendiensten en agentschappen, de publiekrechtelijke en privaatrechtelijke zelfstandige bestuursorganen, de organen van de PBO en het rechtswezen. Het gaat om in totaal ca vierhonderd archiefwettelijke zorgdragers en enkele niet gekwantificeerde clusters (rechts)personen met enig openbaar gezag, zoals notariaat

en het bijzonder onderwijs. De genoemde zorgdragers omvatten een veelvoud aan organisaties en organisatieonderdelen. Het aantal inspectiepunten komt daarmee veel hoger uit (geschat op 5000). Het veld is te karakteriseren als heterogeen, zowel in aard als in omvang van organisaties.

Het naleefgedrag is medebepalend voor de uitkomsten van de risicoanalyse en de in te zetten instrumenten. In bijlage 1 van de risicoanalyse 2007 hebben we een indicatie gegeven van het naleefgedrag langs de lijnen van de Tafel van elf.⁴ Het gaat hier om een – redelijk betrouwbare- indruk die de inspectie heeft van het naleefgedrag. De komende jaren zullen wij het naleefgedrag systematischer analyseren.

De regelgeving wordt door overheidsorganisaties niet als helder en vanzelfsprekend ervaren. Hoewel daarin het nodige te verbeteren valt (meer kaderstellend en meer ruimte laten, minder gedetailleerd) zit de oorzaak van niet spontane naleving vooral in het beperkte belang dat managers aan informatievoorziening toekennen. De bereidheid tot naleving hangt sterk samen met de afweging in hoeverre men zelf de voordelen van naleving inziet.

Aangezien de wettelijke belangen sterk vanuit het erfgoedbelang zijn geformuleerd en uitgewerkt, zien beheerders hierin te weinig elementen terug als basis voor het structureel regelen van de informatievoorziening. Er is in toenemende mate behoefte aan praktische standaards en normensets zoals de standaard voor records management NEN/ISO 15489, die echter geen formele status heeft.

Een andere waarneming is dat de bereidheid tot samenleving samenhangt met de mate waarin men zich 'overheidsorgaan' voelt. Bij privaatrechtelijke ZBO's lijkt dat veel minder het geval dan bij de overige groepen. Tot slot is het beeld dat de knelpunten in de informatievoorziening door het toezicht vrijwel altijd aan het licht komen, waarbij het vrijwel altijd om structurele gebreken gaat. De sanctiekans en –ernst wordt beperkt geacht. Het openbaar maken van rapportages heeft echter wel het effect van een sanctie (positief of negatief).

2.4 Actuele ontwikkelingen

De belangrijkste ontwikkeling in 2006 is ongetwijfeld de visie die het Kabinet deze zomer presenteerde en die de instemming heeft van de Tweede Kamer. In deze visie Informatie op orde. Kabinetsvisie op vindbare en toegankelijke overheidsinformatie⁵ presenteert het

⁴ Tafel van elf, Expertisecentrum Rechtshandhaving, Ministerie van Justitie, Den Haag 2004.

⁵ Uitgave van het Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties en het ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap, september 2006.

Kabinet acht actielijnen om te komen tot verbetering van de informatievoorziening bij de departementen. Hoewel het primair om de departementen gaat, kunnen de voorstellen op termijn ook tot een structurele verbetering van de informatiehuishouding van de gehele overheid kunnen leiden.

Belangrijk in de visie is dat er een aanzet is om tot een goede governance op de informatievoorziening te komen. Dat komt tot uitdrukking in de voorstellen om een baseline te ontwikkelen en een auditfunctie in te richten, nadrukkelijk aan te sluiten bij de bestaande departementale auditdiensten. Het zijn maatregelen om als zorgdrager beter 'in control' te zijn ten aanzien van de informatievoorziening. Andere belangrijke voorstellen betreffen een verbetering van de selectieprocedure, maatregelen om tot een betere kennisdeling te komen en een onderzoek naar een betere regelgeving.

De departementen werken niet alleen samen waar het gaat om het wegwerken van de achterstanden bij de selectie van papieren archieven, maar ook op het gebied van de digitalisering wordt intensiever samengewerkt. Het tempo waarin en het succes waarmee de digitalisering van departementen plaats vindt verschilt onderling nogal, maar in het algemeen kan men zeggen dat de aandacht bij departementen voor de inrichting en kwaliteit van de informatievoorziening groeit.

Bij de overige overheidsorganisaties is het beeld zeer divers. Er zijn organisaties die nauwelijks enige vorm van georganiseerd archiefbeheer hebben, naast organisaties die hun informatievoorziening professioneel hebben ingericht. In de breedte is de kwaliteit van het beheer niet significant verbeterd.

Belangrijk om te vermelden is dat eind 2006 de evaluatiecommissies van de drie ministeriële regelingen hun werkzaamheden afronden met een advies aan de Minister.

2.5 Strategie

Voordat we de prioriteiten en het programma voor het komend jaar uitwerken, beschrijven we in deze paragraaf eerst de strategie die de sector Archieven voor de langere termijn heeft uitgewerkt en die als basis voor dit programma dient. In algemene zin werkt de inspectie conform de zes principes zoals geformuleerd in de Kabinetsvisie Minder last, meer effect.

Meer specifiek hanteert de inspectie de volgende uitgangspunten.

- Zichtbaar

De inspectie wil voldoende zichtbaar te zijn. We realiseren dit door een voldoende breed inspectieprogramma en het op andere wijze onderhouden van contacten met het gehele

veld. Dat betekent dat wij een substantieel aantal inspecties uitvoeren om bij zo veel organisaties over de vloer te komen. De jaarlijkse monitor onder zorgdragers waarborgt dat we minstens één keer per jaar bij elke zorgdrager informatie inwinnen over de kwaliteit van het beheer. Aanvullend onderhouden we via website en nieuwsbrief contact met de zorgdragers. Tevens organiseren we klankbordbijeenkomsten met het veld.

- Slagvaardig

De inspectie toont zich slagvaardig door adequaat te reageren bij incidenten die zich bij de naleving door zorgdragers voordoen. In die gevallen reageren we altijd en waar nodig inspecteren wij ook.

- Druk houden

In de praktijk blijken inspecties een positief effect op de naleving te hebben, maar dat effect neemt in de loop van de tijd af. Het uitvoeren van vervolgacties is dan ook gewenst om zodanige druk op zorgdragers te houden dat zij de gewenste verbeteracties daadwerkelijk realiseren. In principe zullen initiële inspecties altijd door vervolgacties gevolgd worden, tenzij daar geen aanleiding toe bestaat.

- Actieve openbaarheid

Het openbaar maken van de resultaten van inspecties en onderzoek blijft naast het jaarlijks verslag de komende jaren het belangrijkste instrument om politiek en burger te informeren zowel over de toezichtsbevindingen over de toezichtsinspanningen. Openbaarmaking dient als positieve prikkel voor organisaties die de regels naleven en als sanctie ten aanzien van organisaties die de regelgeving onvoldoende naleven.

- Bevorderen governance

De inspectie richt zich op structurele verbeteringen in het archiefbeheer, waarbij de zorgdragers op hun verantwoordelijkheden worden aangesproken en worden gestimuleerd tot handelen. Voorlichting heeft daarin, als vorm van preventief toezicht, een belangrijke plaats.

De sector streeft daarbij naar een betere balans tussen interne controle en extern toezicht. Uitgangspunt is dat overheden zelf veel actiever op de kwaliteit van hun informatievoorziening sturen. Dat streefbeeld zou over vijf jaar met de departementen moeten worden bereikt en lijkt ook reëel. De departementen tonen zich bereid de komende jaren in een betere governance te investeren.

Het toezicht op de overige overheidsorganen zal zich de komende jaren ook sterker op het 'zelfcontrolerend vermogen' richten. Tegelijk zullen zij ook voldoende worden aangesproken op de naleving van de meest basale archiefwettelijke eisen.

- Overschakelen op systeemtoezicht

Het accent op governance gaat samen met het ontwikkelen van systeemtoezicht. In die gevallen waar men aantoonbaar 'in control' is met betrekking tot de documentaire informatievoorziening, kan de inspectie overgaan op systeemtoezicht. Uitgangspunt daarbij is dat zorgdragers in voldoende mate invulling hebben gegeven aan hun governance op de informatievoorziening. In de praktijk zal dan ook sprake zijn van een geleidelijke uitbreiding van situaties waarin systeemtoezicht kan worden toegepast.

2.6 Prioriteiten

De beschreven strategie leidt tot een aantal uitgangspunten die in elk geval in het programma worden opgenomen:

- Jaarlijkse monitor voortzetten
- Voldoende ruimte vrijhouden voor en inzet op incidenten
- Altijd vervolgacties op inspecties
- Bevorderen van governance
- Ontwikkelen van systeemtoezicht

In aanvulling daarop levert de risicoanalyse het kader voor de verdere invulling van het programma. Omdat er veelal sprake is van structurele gebreken die niet in korte tijd kunnen worden verbeterd, bepaalt de inspectie de hoofdthema's in de risicoanalyse voor een periode van steeds drie jaar. Voor de periode 2007-2009 onderscheiden we de volgende drie risicogebieden: (voor een uitwerking verwijzen we naar de Risicoanalyse 2007 Sector Archieven):

- Sturingsfunctie
- Digitalisering
- Overbrenging

De beperkte capaciteit van de inspectie dwingt daarbij tot scherpe keuzes in de programmering. We richten onze aandacht primair op de volgende zaken:

Zorgdragers die geen gegevens aanleveren ten behoeve van de jaarlijkse monitor. Waar nodig zal worden geëscaleerd, leidend tot een aanwijzing door de minister.

Zorgdragers die een of meer basale archiefwettelijke eisen op de terreinen sturing, digitalisering en overbrenging niet nakomen: beheersregels, bestandsregistratie, personeel en selectielijsten. Waar nodig zal worden geëscaleerd, leidend tot een aanwijzing door de minister.

De inspectie heeft eerder toegezegd de inhaaloperatie bij de departementen om de achterstanden in bewerking en overbrenging weg te werken te monitoren. Het betreft hier het Project wegwerken achterstanden archieven (PWAA). Die activiteit past ook binnen het risicogebied overbrenging. Daarnaast vormt een belangrijk aandachtspunt de implementatie van de actielijnen uit de Kabinetsvisie Informatie op orde (zie paragraaf 2.2), waarbij onze aandacht vooral uitgaat naar de maatregelen in relatie tot sturing en digitalisering. Ook investeert de inspectie de nodige tijd in het verder ontwikkelen en onderhouden van het toezichtinstrumentarium, zoals de jaarlijkse vragenlijst, de methodiek systeemtoezicht en het beter meetbaar maken van de effecten van inspecties.

Op basis van de gekozen strategie, de uitkomsten van de risicoanalyse en de beschikbare capaciteit komen wij tot het volgende programma voor 2007.

3.1 Monitoring

In 2007 continueren wij de jaarlijkse monitor onder zorgdragers. De monitor zal worden aangepast waardoor deze is afgestemd op de systematiek van risicoanalyse als basis voor onze jaarlijkse programmering.

3.2 Voorlichting

Ook in 2007 behandelen we telefonisch en per mail gerichte voorlichtingsvragen (geschat 300) over het toezicht en naleving van de wettelijke regels. Aanvullend ontwikkelen we twee nieuwe informatiebladen. De digitale Nieuwsbrief zal in 2007 minimaal vier maal verschijnen. De inspectie continueert de gemeenschappelijke portal met de provinciale en gemeentelijke archiefinspecties.

3.3 Inspecties

- Doorlichtingen

De afgelopen jaren hebben wij doorlichtingen uitgevoerd bij een aantal kerndepartementen. Als laatste departement zullen we in 2007 LNV doorlichten. Verder zetten wij het instrument doorlichting in 2007 niet in.

- Vervolgacties

In 2007 voeren wij bij een aantal zorgdragers vervolgacties uit om vast te stellen in hoeverre eerder gedane aanbevelingen zijn gerealiseerd. De reeds lopende vervolgacties uit 2006 worden afgerond.

- Incidentinspecties

In 2007 ruimt de inspectie voldoende tijd in om bij (vermoedelijke) incidenten inspecties op locatie te kunnen uitvoeren. Een aantal lopende incidentinspecties uit 2006 wordt afgerond.

- Inspectieprogramma op basis van risicoanalyse

In de risicoanalyse 2007 hebben wij drie risicogebieden benoemd. Op basis daarvan hebben we een in 2007 de volgende acties met de hoogste prioriteit opgenomen:

- Volgen van de implementatie van de actielijnen uit de Kabinetsvisie Informatie op orde (gestart in 2006, doorloop tot 2008)

- Voortgang en kwaliteit toetsen van het project wegwerken achterstanden overbrenging (gestart in 2006, doorloop tot 2009)
- Inspectie bij zorgdragers die geen informatie leveren via jaarlijkse monitor (7 % geëvalueerden)
- Inspecties naar vier basale archiefwettelijke eisen: beheersregels, personeel, bestandsregistratie, selectielijsten (2007-2008)
- Onderzoek implementatie selectielijsten (start in 2007, doorloop in 2008)

In bijlage 2 hebben we een tabel opgenomen waarin per groep (departementen respectievelijk overige zorgdragers) en per risicogebied (sturing, digitaal, overbrenging) de concreet voorgenomen activiteiten zijn uitgewerkt. Daarbij hebben wij ook het beoogde resultaat voor het planjaar opgenomen.

3.4 Jaarlijks verslag

Het jaarlijks verslag is een onderzoeksverslag waarin de kwaliteit van het archiefbeheer bij de centrale overheid wordt beschreven. Uiterlijk eind april stelt de sector archieven het jaarlijks verslag over 2006 vast. In dit verslag zal in elk geval aandacht worden besteed aan de mate waarin de voorgenomen actielijnen uit de eerder vermelde Kabinetsvisie Informatie op orde worden uitgewerkt en geïmplementeerd. Daarnaast zal specifiek gerapporteerd worden over de voortgang van het project PWAA (zie hiervoor onder 2.4). Een apart hoofdstuk wordt besteed aan de wijze waarop zorgdragers de afgelopen tien jaar invulling hebben gegeven aan de eis tot het opstellen van beheersregels. Beheersregels zijn een belangrijke aanvullende voorziening op de Archiefwettelijke eisen waarin zorgdragers het beheer van archiefbescheiden op maat regelen.

3.5 Contacten met het veld

In 2007 organiseren we drie bijeenkomsten met het veld in de vorm van een klankbordgroep. Het overleg is interactief van opzet. Het heeft zowel tot doel bepaalde archiefwettelijke thema's te bespreken als om de werkwijze en instrumenten van de inspectie te evalueren.

In 2007 worden inspectiebezoeken standaard afgesloten met een vragenlijst aan geïnspecteerde over het verloop van de inspectie. Daarmee is in de tweede helft van 2006 al een begin gemaakt. De resultaten worden aan het eind van 2007 geëvalueerd.

3.6 Niet geprogrammeerde prioriteiten

De afgelopen jaren krijgen we in toenemende mate signalen over groepen zorgdragers waar we meer aandacht aan zouden moeten besteden. Het betreft hier bijvoorbeeld het

notariaat, de rechterlijke macht, kamers van koophandel en de universiteiten. Dit zijn stuk voor stuk belangrijke overheidsorganen als het gaat om blijvend te bewaren archiefbescheiden. Wij kunnen hier onvoldoende aandacht aan besteden.

Inspecties waarin we niet alleen de formele naleving, maar ook de feitelijke implementatie en effectiviteit van archiefwettelijke eisen toetsen, kunnen eveneens niet of slechts in beperkte mate worden uitgevoerd. Het betreft dan bijvoorbeeld onderzoeken en inspecties naar de feitelijke werking van beheersregels en naar het beheer van keteninformatie (over de grenzen van individuele zorgdragers heen), naar de kwaliteit van bestandsregistraties, naar knelpunten bij digitalisering en de kwaliteit en implementatie van selectielijsten.

De risicoanalyse maakt het mogelijk een keuze te maken op basis van de hoogste prioriteit. De beschikbare capaciteit leidt echter tot te scherpe keuzes. Een aantal eveneens hoog geprioriteerde zaken kunnen door ons niet worden aangepakt. Daarmee is er onvoldoende toezicht op de naleving, hetgeen slecht is voor de effectiviteit en voor het gezag van het archiefwettelijk toezicht.

4.1 Capaciteit

De sector Archieven bestaat uit één hoofdinspecteur en zes inspecteurs. De feitelijke bezetting bedroeg in 2006 gemiddeld 5.7 fte. De gemiddelde bezetting voor 2007 komt, na invulling van een openstaande vacature, naar verwachting uit op 6.1 fte. Hiervan zal 10 % volgens afspraak ingezet worden voor sectoroverstijgende activiteiten. Van de sectorspecifieke uren wordt 75% ingezet voor het primaire proces en 8 % voor kennisontwikkeling.

De formatie is al een aantal jaren structureel te beperkt om de kerntaken goed uit te voeren. Van de destijds door staatssecretaris Van der Ploeg aan de Kamer toegezegde formatie-uitbreiding is 1.8 fte nooit gehonoreerd. Een en ander heeft een permanent hoge werkdruk tot gevolg. Ik onderstreep nogmaals de noodzakelijkheid de formatie conform toezegging te versterken, om onze kerntaken structureel naar behoren te kunnen uitvoeren.

4.2 Professionaliteit

De sector werkt op verschillende manieren aan het vergroten van de professionaliteit. Uitgangspunt is dat gemiddeld 8 % van de werktijd in professionalisering wordt geïnvesteerd.

In de individuele opleidingsbehoeften wordt naast vakinhoudelijke aspecten ook voldoende ruimte gereserveerd voor kennis en vaardigheden op het terrein van het toezicht.

In het tweewekelijks werkoverleg van de sector vindt onderlinge dialoog en afstemming plaats door middel van gezamenlijke productbesprekingen resp. het nabespreken van inspecties. In het overleg wordt ook aandacht besteed aan een gemeenschappelijke visie op toezicht en oordeelsvorming, versterking van het gevoel voor politiek gevoelige aspecten en voor de beleidsmatige aspecten van toezicht.

De sector organiseert al een aantal jaren kleinschalige lunchbijeenkomsten. Hierbij wordt een externe expert uitgenodigd voor presentatie en discussie. Met de lunchbijeenkomsten vergroot de sector haar kennis en zicht op actuele ontwikkelingen. Voor 2007 staan vijf bijeenkomsten gepland.

Sinds de fusie vinden regelmatig bijeenkomsten plaats met de andere sectoren van de Erfgoedinspectie om kennis en methodiek uit te wisselen en te bediscussiëren. Deze bijeenkomsten dragen aan verdere professionalisering bij.

Ook met de collega's van de provinciale archiefinspecties wordt samen aan de verdere professionalisering gewerkt. Zie hiervoor onder paragraaf 5.5 Samenwerking.

4.3 Instrumentontwikkeling

In 2006 ontwikkelde de sector Archieven volgens plan een instrument om een records management applicatie te kunnen toetsen. Dit instrument zullen wij in 2007, in samenwerking met de provinciale archiefinspecties in de praktijk testen en verder verbeteren.

Eveneens werd in 2006 het instrument risicoanalyse verder uitgewerkt. De voorgenomen aanpassing van de jaarlijkse vragenlijst kon door ontstane vacatures niet worden gerealiseerd maar wordt alsnog in het programma voor 2007 opgenomen. Daarnaast zal in 2007 ook worden onderzocht hoe de (beoogde) effecten van het toezicht inzichtelijker kunnen worden gemaakt.

In de Kabinetsvisie Informatie op orde (zie hiervoor) staat het voornemen van de departementen om in 2007 de sturing en beheersing van de eigen informatievoorziening te verbeteren. In aansluiting daarop zal de aard van het toezicht kunnen verschuiven naar systeemtoezicht. De sector zal in 2007 eerste voorstellen voor systeemtoezicht ontwikkelen.

4.4 Kwaliteitszorg

Het in de vorige paragraaf genoemde werkoverleg speelt ook een belangrijke rol bij de bewaking van de kwaliteit van proces en producten van de sector. De belangrijkste processen en producten zijn beschreven en worden ook in 2007 onderhouden. Ook in 2007 blijft het verbeteren van doorlooptijden en sturen op deadlines een belangrijk aandachtspunt.

De voor 2006 geplande digitalisering van de informatievoorziening van de Erfgoedinspectie moest worden uitgesteld als gevolg van vertraging in het departementale project 'Elektronische bereikbaarheid'. Met de Inspectie van het Onderwijs wordt nu onderzocht op welke wijze kan worden samengewerkt als het gaat om de informatievoorziening en het ontwikkelen van een inspectiebeheerssysteem, eveneens essentieel voor de kwaliteit van het werk. Naar verwachting kan de samenwerking in 2007 resulteren in een verbetering van de informatievoorziening.

De Erfgoedinspectie beschikt nog niet over een integraal kwaliteitssysteem maar werkt wel aan het in kaart brengen van de belangrijkste processen. De sector zal daar ook in 2007 een bijdrage aan leveren.

De contacten met het veld zijn in 2006 volgens plan gestructureerd door het werken met een klankbordgroep. Daarin komen naast vakinhoudelijke thema's ook methodiek en werkwijze van de inspectie ter sprake, zoals normering en risicoanalyse. In 2007 zullen drie bijeenkomsten worden georganiseerd.

Daarnaast zal de Erfgoedinspectie in 2007 door middel van evaluatieformulieren in kaart brengen hoe geïnspecteerden inspecties ervaren. Doel hiervan is het inspectieproces waar mogelijk te verbeteren.

4.5 Samenwerking

In Nederland opereren meerdere onafhankelijke archiefinspecties. Het is van groot belang dat de inspecties in vergelijkbare gevallen tot een vergelijkbare oordeelsvorming komen. De samenwerking met de provinciale archiefinspecties zal zich de komende jaren dan ook richten op kennisdelen en verdere harmonisatie van methoden en oordeelsvorming. Doel is binnen een periode van vijf jaar deze harmonisatie te realiseren.

In 2005 en 2006 hebben wij met de provinciale archiefinspecties afstemming bereikt over de wijze van toetsing van enkele archiefwettelijke eisen. Zo is in 2006 een gemeenschappelijke werkgroep gevormd om tot een eenduidige toepassing te komen van de wettelijke regels ten aanzien van archiefruimten. Dat speelt vooral waar het gaat om beoordeling van faciliteiten van commerciële aanbieders. De samenwerking blijkt effectief en zal in 2007 worden voortgezet.

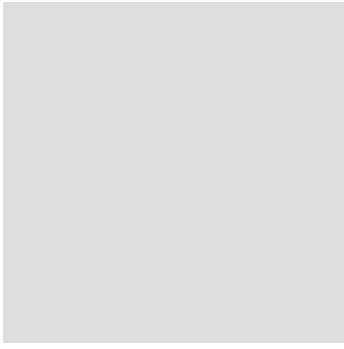
Het instrument voor het toetsen van digitaal archiefbeheer dat de sector in 2006 ontwikkelde zal in 2007 met de provinciale collega's worden afgestemd en getest en zal naar verwachting in 2007 resulteren in een gemeenschappelijk toetsingsinstrument.

De samenwerking krijgt ook vorm waar het professionalisering betreft. De inspecties hebben in 2006 besloten de komende jaren gemeenschappelijke trainingen op te zetten, met name op het gebied van digitalisering en toezicht. In 2007 zullen twee tweedaagse bijeenkomsten worden georganiseerd waarin digitalisering centraal staat.

Het structureel overleg met de provinciale collega's wordt voortgezet. Het gemeenschappelijk digitale kenniscentrum dat als kennisbank fungeert en als platform voor discussie en standpuntbepaling, wordt verder uitgebouwd. Het kenniscentrum draagt

daarmee bij aan meer eenheid in de wijze waarop archiefinspecties in de praktijk werken. Kennisuitwisseling met de collega's van de provinciale inspecties vindt ook plaats via bijeenkomsten over strategie, methodiek en vakinhoudelijke aspecten.

Met het Belgische Algemeen Rijksarchief, waar men in 2006 een inspectiefunctie heeft ingericht, wordt de samenwerking versterkt. In 2007 zullen de Belgische inspecteurs een korte stage bij de sector Archieven volgen. Daarnaast vindt via overleg kennisuitwisseling plaats over strategie, methodiek en instrumentarium. Het streven is om ook met het Nationaal Archief in Suriname in 2007 de contacten te versterken.

Bijlagen

A Productbegroting

De Sector Archieven realiseert in 2007 de volgende producten:

- Jaarlijkse monitor onder zorgdragers
- Digitale Nieuwsbrief (4)
- Voorlichtingsvragen (300)
- Inspectierapportages (25)
- Verbeterd instrument jaarlijkse monitor
- Instrument toetsing digitaal archiefbeheer
- Drie bijeenkomsten klankbordgroep
- Ontwikkelen systeemtoezicht
- Jaarlijks verslag over 2006
- Commentaar op voorstellen evaluatiecommissies ministeriële regelingen

B Risicogebieden, voorgenomen acties, beoogde effecten

In de risicoanalyse 2007 hebben wij drie risicogebieden benoemd. In onderstaande tabel geven wij per groep (departementen respectievelijk overige zorgdragers) en per risicogebied (sturing, digitaal, overbrenging) de concreet voorgenomen activiteiten aan. Daarbij hebben wij ook het beoogde resultaat voor 2007 opgenomen.

Groep	Risicogebied		
	Sturing	Digitaal	Overbrenging
Departementen	1. Monitoren implementatie Kabinetsvisie Informatie op orde (gestart in 2006, doorloop tot en met 2008)	Zie onder 1.	2. Monitor project achterstanden overbrenging (gestart in 2006, doorloop tot en met 2009)
Groep	Risicogebied		
	Sturing	Digitaal	Overbrenging
HCvS, ZBO's en PBO-organen	4. Inspectie bij zorgdragers die geen informatie leveren via jaarlijkse monitor (7 % geënquêteerden). Doel: deze 7 % levert alsnog de gevraagde gegevens.		
	5. Inspecties naar vier basale archiefwettelijke eisen: beheersregels, personeel, bestandsregistratie, selectielijsten (2007-2008). Doel: Beheersregels: <ul style="list-style-type: none"> • aantal publiekrechtelijke zorgdragers met beheersregels neemt toe van 58 % naar 70 %. Van de overige 30 % is een kwart eind 2007 bezig met vaststellen. • aantal privaatrechtelijke zorgdragers met beheersregels neemt toe van 36 % naar 50 %. Van de overige 50 % is een kwart eind 2007 bezig met opstellen. Personeel: <ul style="list-style-type: none"> • aantal publiekrechtelijke zorgdragers met geschoold personeel neemt toe 62 % naar 70 %. Van de overige 30 % is een kwart eind 2007 bezig met werving. • Geen gerichte actie op privaatrechtelijke organisaties 		

	<p>Bestandsregistratie:</p> <ul style="list-style-type: none"> • aantal publiekrechtelijke zorgdragers met volledige bestandsregistratie neemt toe van 50 % naar 60 %. Van de overige 40 % is een kwart eind 2007 bezig met opstellen/aanvullen. • aantal privaatrechtelijke zorgdragers met volledige bestandsregistratie neemt toe van 47 % naar 60 %. Van de overige 40 % is een kwart eind 2007 bezig met opstellen/aanvullen. <p>Selectielijsten:</p> <ul style="list-style-type: none"> • aantal publiekrechtelijke zorgdragers met selectielijst neemt toe van 56 % naar 70 %. Van de overige 30 % is de helft bezig met opstellen. • aantal privaatrechtelijke zorgdragers met selectielijst neemt toe van 3 % naar 15 %. Nog eens 20 % van het overige 85 % is bezig met opstellen. 			
	<table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <tr> <td data-bbox="344 1025 675 1265"></td> <td data-bbox="675 1025 948 1265"></td> <td data-bbox="948 1025 1203 1265"> - Monitor inventarisatie achterstanden Bo's (onderdeel van nr. 1) (2007) </td> </tr> </table>			- Monitor inventarisatie achterstanden Bo's (onderdeel van nr. 1) (2007)
		- Monitor inventarisatie achterstanden Bo's (onderdeel van nr. 1) (2007)		
	<p>6. Onderzoek implementatie selectielijsten (start in 2007, doorloop in 2008).</p> <p>Doel:</p> <p>aantal publiekrechtelijke zorgdragers met geïmplementeerde selectielijsten neemt toe van 86 % naar 90 %.</p> <p>aantal privaatrechtelijke zorgdragers met geïmplementeerde selectielijst neemt toe van 67 % naar 75 %.</p>			

